

Erfarenheter från tillsyn av ny industrietablering

Länsstyrelsen Västerbotten

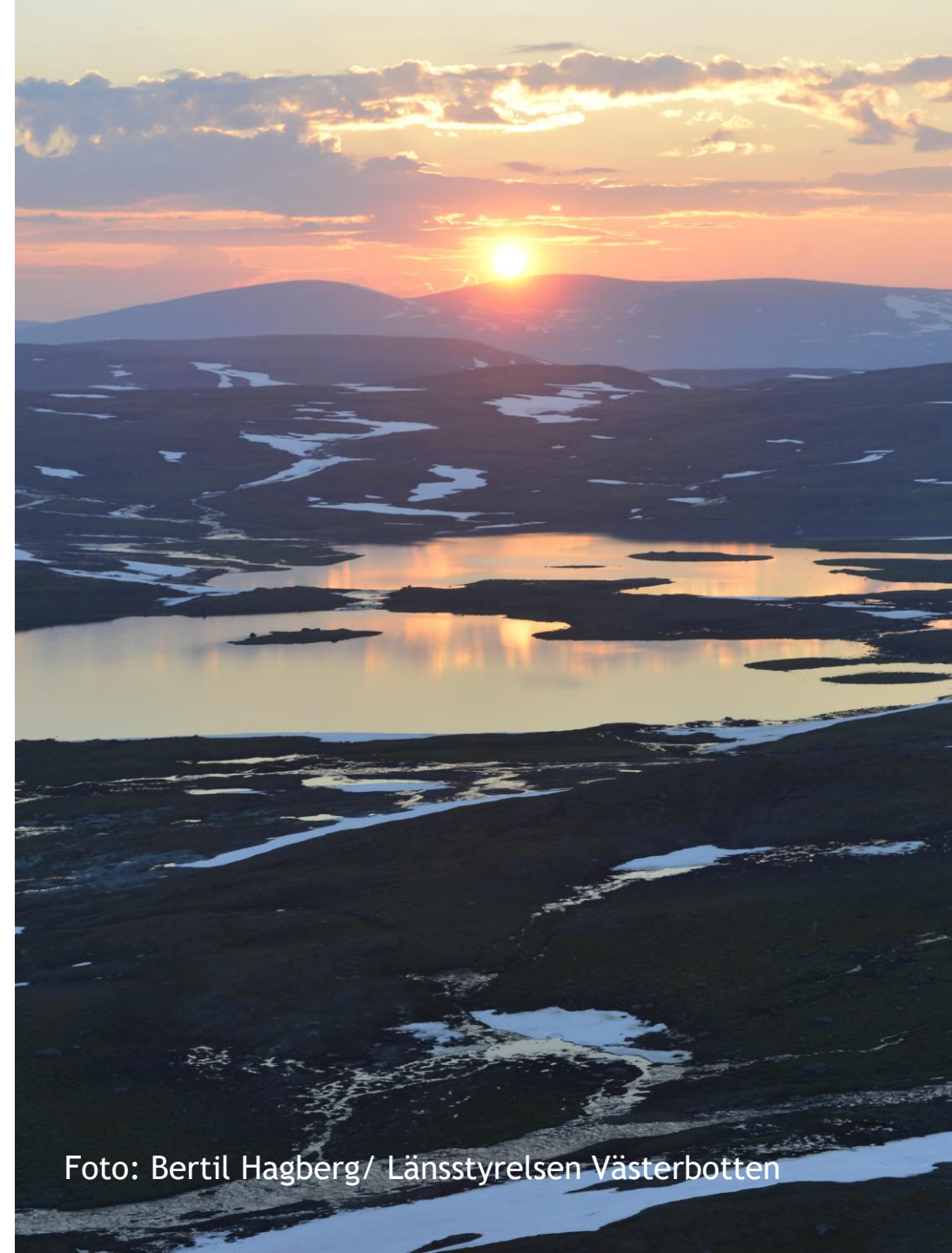
Miljöenheten

- Tillståndsprövning
- Tillsyn
- Tillsynsvägledning

Innehåll

- Tillståndprocessen
- Tillsyn på ny industri; anläggningsskede, intrimningsfas, driftsfas, konkurs
- Utmaningar och lärdomar
- Tid för frågor

Northvolt Ett

- Lokaliserat i Skellefteå kommun
- Tillstånd att tillverka och återvinna litiumjonbatterier
- IED-verksamhet och Sevesoverksamhet på högre kravnivå
- Tillstånd 2018 → konkurs 2025

En snabb och effektiv tillståndsprocess

Lokaliseringen

- Små industrier i direkt närhet
- Skelleftehamn
- Ca 500 m till närboende

Teckenförklaring

1:100 000

0 1,25 2,5 5 Km

Deldomarnas utfall

- 29 villkor
- 10 frågor på delegation
- 5 utredningsföreskrifter
- 6 provisoriska föreskrifter

Uppskjutna frågor m.m.

Uppskjutna frågor

Mark- och miljödomstolen skjuter under en provotid upp avgörandet av vilka slutliga villkor som ska gälla för

1. rening, recirkulation och utsläpp av processvatten,
2. rening och utsläpp av vätefluorid (HF) till luft,
3. rening och utsläpp av stoft och metaller till luft och
4. hantering av energifrågor och åtgärder för energieffektivisering.

Utredningsföreskrifter

Under utredningstiden ska bolaget i samråd med tillsynsmyndigheten utföra följande utredningar och undersökningar:

Delegation

Mark- och miljödomstolen överlåter till tillsynsmyndigheten att meddela de ytterligare villkor som kan behövas avseende:

- A. skyddsåtgärder för att motverka buller under anläggningsskedet (villkor 2),
- B. utformning av dagvattenssystemet (villkor 7),
- C. hantering av kemiska produkter (villkor 13),
- D. skyddsåtgärder för att förebygga olyckor (villkor 14, 16, 17, 18, 19),
- E. säkerhetsrapporten och den interna planen för räddningsinsatser (villkor 20, 21)
- F. förslaget till kontrollprogram (villkor 24),
- G. ingiven arbets- och tidplan, masshanteringsplan samt kontrollprogram för anläggningsskedet (villkor 25),
- H. anläggande och utformning av vattenledningar avseende för ytvattenintag respektive utsläpp samt erosionsskydd (villkor 26).
- I. avvecklingsplanen (villkor 27) samt
- J. flyttning av provpunkter för processavloppsvatten (villkor P1.a).

UMEÅ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

Tillsyn i olika faser

- Anläggningsskede
 - Masshantering, spill, buller och vibrationer
- Intrimning/testkörning
 - Byggarbetsplats och testdrift parallellt
 - 2-4 fysiska tillsynsmöten/år, digitala avstämningar ca varannan månad
 - Tillsynsfokus: egenkontroll och organisation, avfall, anmälan om ändringar, driftstörningar och åtalsanmälningar
 - När börjar villkor och förordningar gälla?

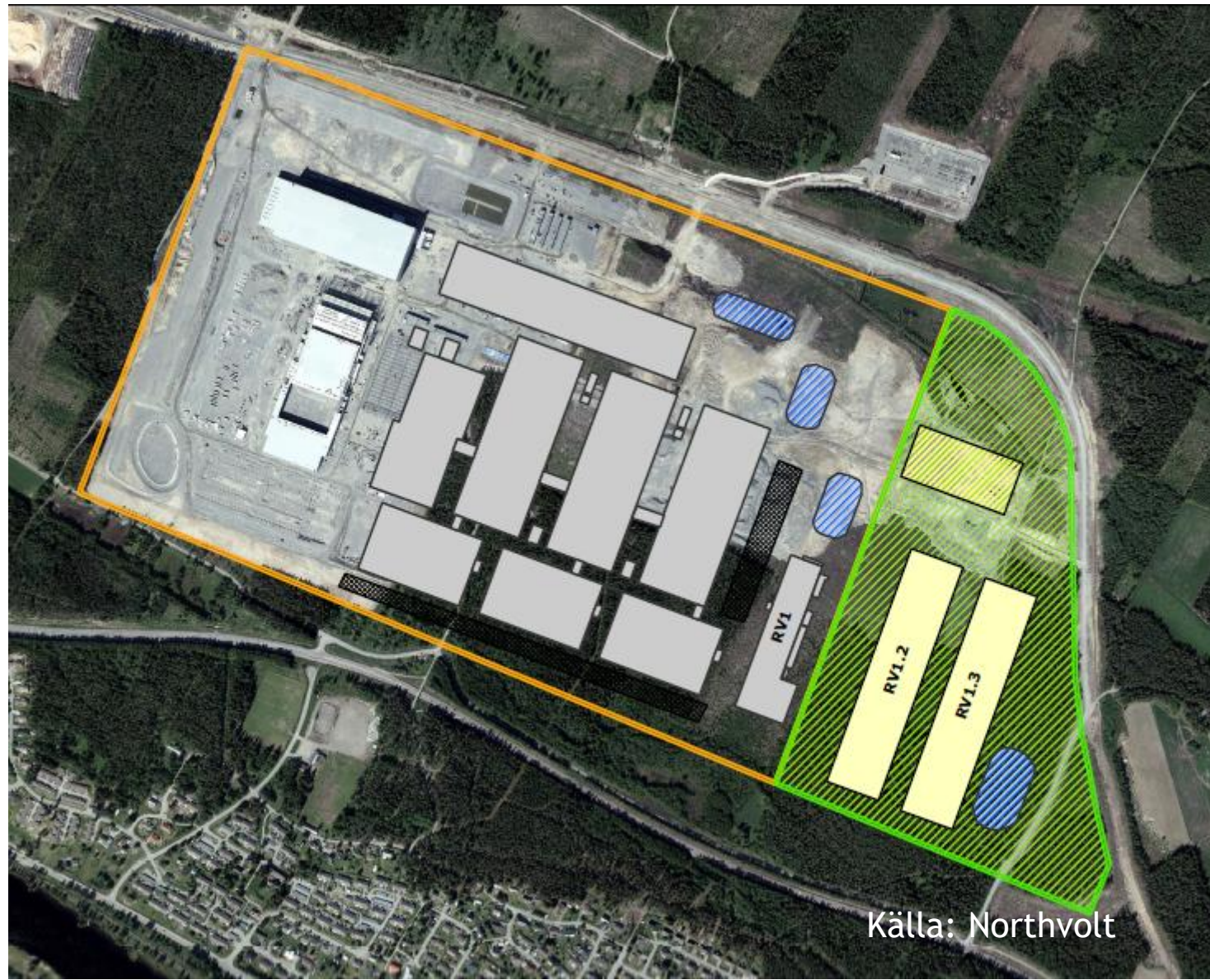

Tillsyn i olika faser

- Driftsfas
 - Tillsynsfokus: egenkontroll, avfall, anmälan om ändring, driftstörningar och åtalsanmälningar
 - 2-4 fysiska tillsynsmöten/år, digitala avstämningar ca varannan månad

Foto: Johanna Melin/Länsstyrelsen
Västerbotten

Källa: Northvolt

Tillsyn i olika faser

- Konkurs
 - Tillsynsfokus:
 - Ingen drift -> inga utsläpp
 - Inget villkor om ekonomisk säkerhet -> säkerställa omhändertagande av avfall.
 - Regelbundna digitala avstämningar och fysiska tillsynsbesök.
 - God dialog

Andra industrisatsningar i Norrland

- Circulouse - Västernorrland
- Flagship ONE, TWO, THREE - Västernorrland och Västerbotten
- Stegra - Norrbotten

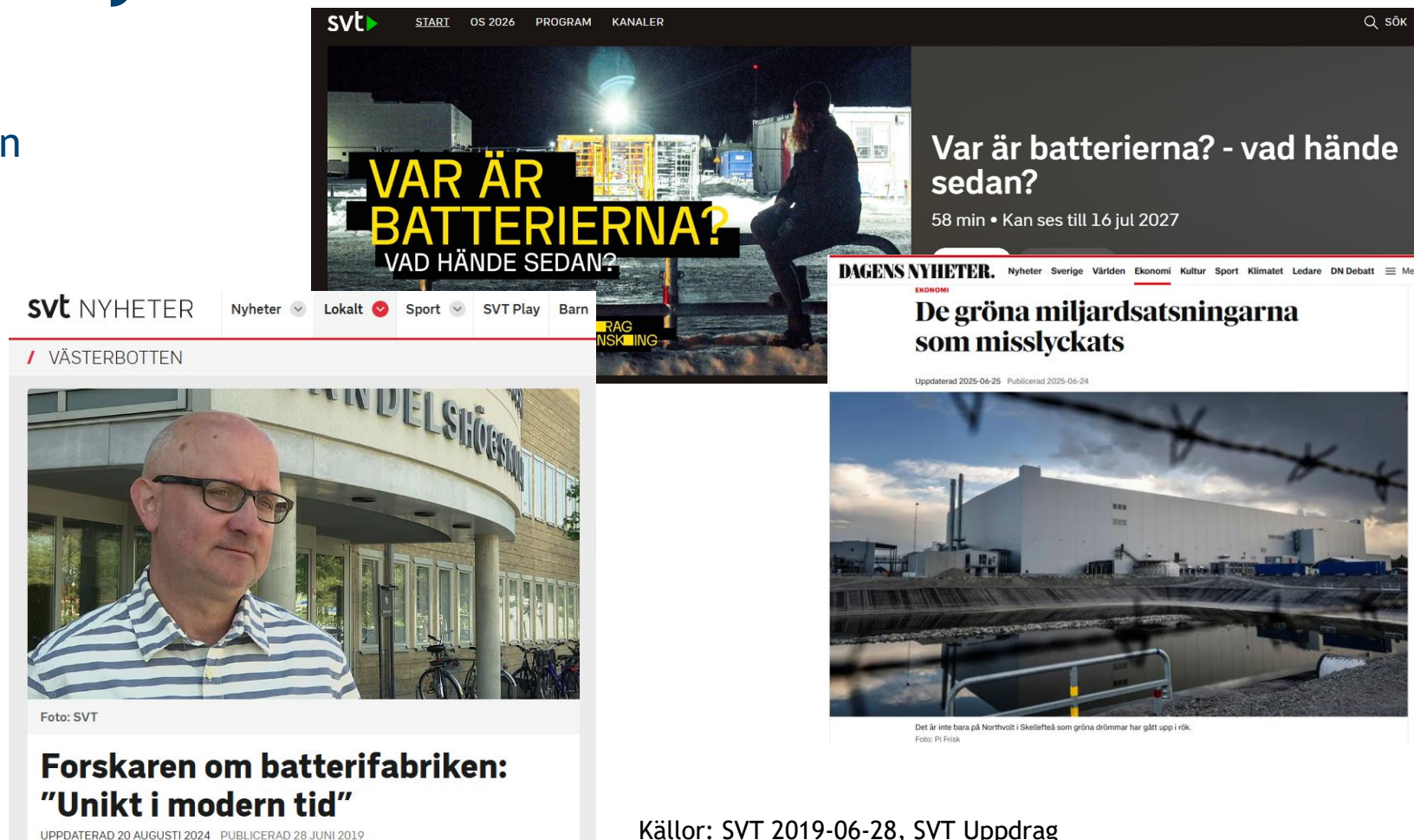
Utmaningar i tillsynen

- Nya branscher och avsaknad av vägledning och erfarenheter -> påverkan i prövning och tillsyn.
- Startup-bolag -> organisation och ledningssystem behöver byggas upp från grunden
- Storleken på industrin
 - Pressad tidsplan
 - Högt tillflöde av anmälningar om ändring
 - Hög andel oplanerad tillsyn
- Tillkommande verksamheter

Ett unikt mediatryck och allmänt intresse

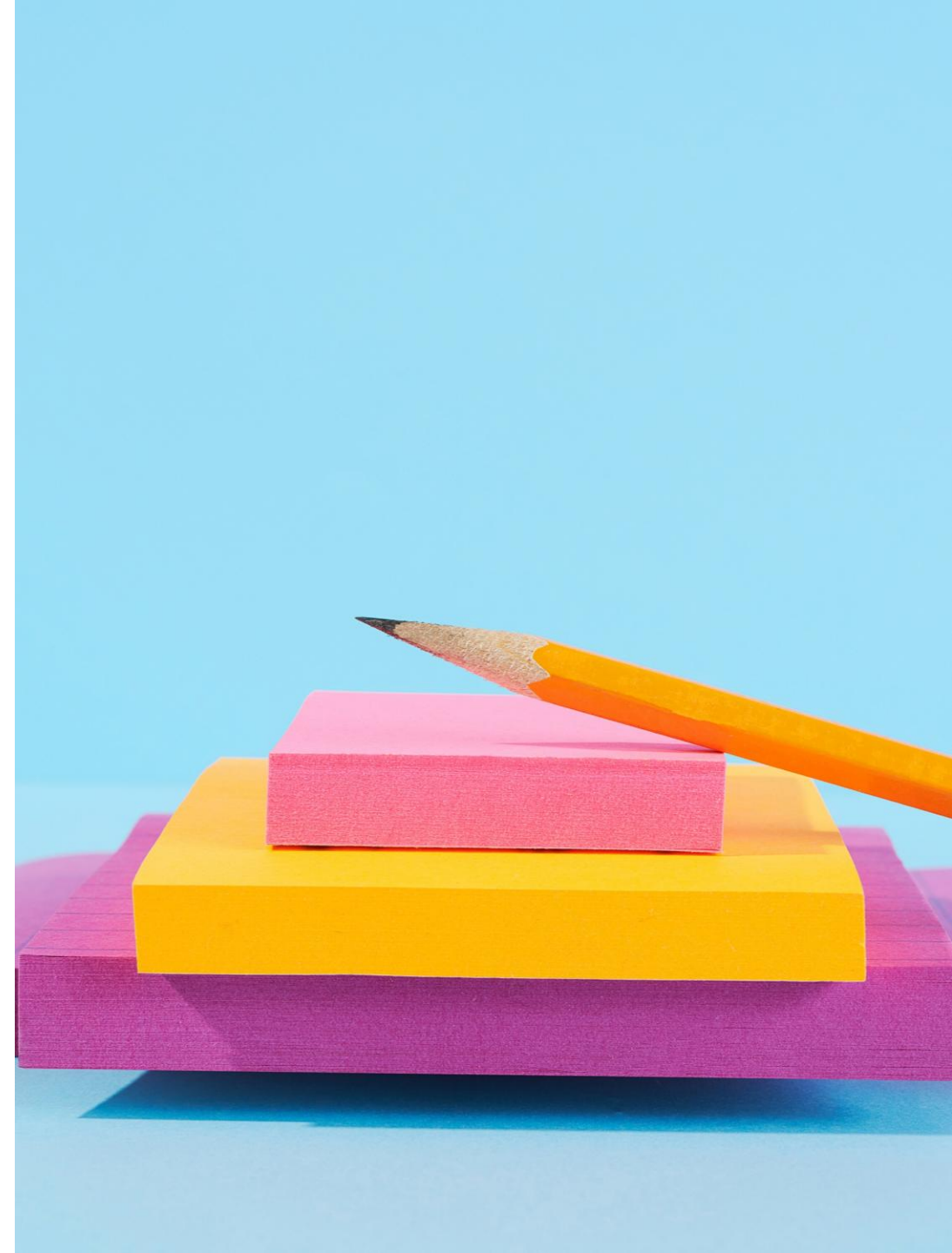
- Sekretessgranskning
- Frågor från allmänheten
- Konkursrapportering

Källor: SVT 2019-06-28, SVT Uppdrag granskning 2025-02-26, DN 2025-06-24

Vad kan vi dra för lärdomar?

- Resurs- och tidskrävande tillsyn
- Hantera frågor i samråd/tillståndsprövningen
 - Om aktuellt - definiera när verksamheten är i drift och när olika villkor börjar gälla
- Mer samarbete över branscher
- Hitta balans i tillsynen
- Medialt och allmänt intresse
- Ta tid för reflektion

Länsstyrelsen
Västerbotten

Frågor, tankar, kommentarer?

Länsstyrelsen Västerbotten

Länsstyrelsen Västerbotten

Kontaktuppgifter: Isabell Larsson Isabell.larsson@lansstyrelsen.se,
Anna Rudolfsson Anna.rudolfsson@lansstyrelsen.se